

خانواده های پر جمعیت و دسترسی به پوهنتون

پوهاند داکتر احمد فرید دانش، پوهنوال داکتر فریده مومند، پوهنیار حمید الله فاروقی، پوهنیار انجنیر جاوید رسولی

خلاصه

در مورد تعداد اعضای خانواده محصلان و ترکیب اعضای آن (تعداد برادران و خواهران) تاحال در افغانستان کدام تحقیقی نشر شده به نظر نرسیده است. در این مورد در سایر کشورها مطالعاتی انجام شده است و ادعاهای ضد و نقیضی در مورد ارتباط تعداد و ترکیب اعضای فامیل با دسترسی به تعلیم به نشر رسیده است.

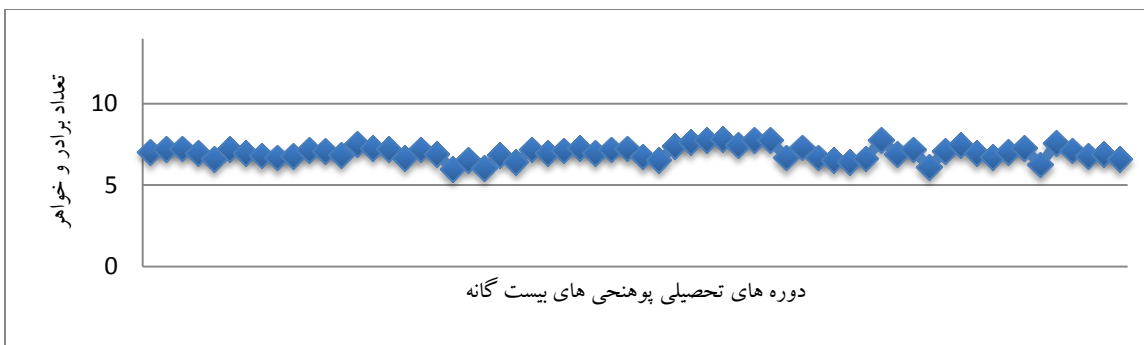
هدف: تعیین اوسط تعداد برادران و خواهران محصلین پوهنچی های مختلفه پوهنتون کابل، مقایسه آن با ارقام

میتود: مطالعه از نوع توصیفی مقطعی (cross sectional descriptive) بوده و همه جمعیت مورد مطالعه را شامل میگردد یعنی بشکل census طرح گردیده است. جمعیت مورد مطالعه عبارت بود از محصلین صنوف دوم، سوم، چهارم و پنجم پوهنچی های مختلفه روزانه پوهنتون کابل که شامل ۱۱۴۴۷ محصل میگردید. معلومات درج شده پرسشنامه بعد از ادخال در کمپیوتر توسط SPSS.16 واکسپل میکروسوفت تحلیل شد. در نتایج صرفاً از احصائیه توصیفی استفاده بعمل آمده است.

نتایج: از جمله محصلین قابل دسترس بتعداد ۸۶۹۵ (۷۵.۹٪) آنها پرسشنامه را خانه پری نمودند که درج کمپیوتر گردید ولی از آنجمله به تعداد ۲۷۷ (۲.۴٪) پرسشنامه به سبب نامکمل بودن و یا باطل بودن معلومات در محاسبه داخل نشد. اوسط حسابی تعداد خواهر و برادر بشمول خود محصل در حدود ۷.۰۹، انحراف معیاری ۲.۵۹، mode ۶ و median ۷ دریافت گردید. صرفاً کمتر از ۶ درصد محصلین مربوط خانواده های اند که دارای ۱-۳ فرزند می باشند. اوسط حسابی تعداد خواهر و برادر محصلین به تفکیک بیست پوهنچی بین ۶.۳۷ و ۷.۷۱ قرار داشت. محصلین ذکور از فامیل های آمده اند که دارای تعدادی نسبتاً بیشتر برادر و محصلین اناث از فامیل های آمده اند که دارای تعداد نسبتاً بیشتر خواهر اند

نتیجه نهایی: تفاوت قابل ملاحظه ای میان اوسط تعداد خواهر و برادر اشخاصیکه تقریباً دارای عین سن بودند در سطح ملی (۶.۹) و در میان محصلین پوهنتون کابل (۷.۰۹) دریافت نگردید هرچند این رقم در میان محصلین مذکور نسبت به ارقام ملی کمی بیشتر است. با وصف اینکه تحقیق هذا شکل تشریحی توصیفی دارد نشاندهنده آنست که خانواده های پر جمعیت مانع رسیدن هزاران محصل به پوهنتون کابل نشده است و این یافته برخلاف ادعاهای می باشد که خانواده های پر جمعیت را مانع رسیدن به تعلیم می داند. یافته دوم اینست که محصلین ذکور از فامیل های آمده اند که دارای تعدادی نسبتاً بیشتر برادر و محصلین اناث از فامیل های آمده اند که دارای تعداد نسبتاً بیشتر خواهر اند. پیشنهاد می شود تا در زمینه تحقیقات گسترده تری انجام شود.

ابراز سپاس: از همکاری محصلین که در سروی اشتراک نمودند و همچنان از مدیران تدریسی پوهنچی های پوهنتون کابل، آمریت دفتر ریاست پوهنتون کابل و کارکنان مسلکی ریاست امتحانات وزارت تحصیلات عالی تشکر می نمایم.

گراف ۲. اوسط تعداد برادر و خواهر به تفکیک دوره های تحصیلی پوهنچی ها (۶۲ دسته : ۱۸ پوهنچی سه دوره و ۲ پوهنچی چهار دوره)

BIG SIBLINGS SIZE AND ACCESS TO THE UNIVERSITIES

ABSTRACT

Daanish, AF, Mohmand F, Farooqi H, Rassoli J

There are controversies between studies about the relationship of family size /sibling size and education in some countries. No study has been carried out in this connection in Afghanistan, even the average student's sibship size has not been studied there.

Objective: To estimate the average siblings size in students at Kabul University, and compare it with the national average siblings size.

Method: A cross sectional descriptive study with simple and short questionnaire was designed to include all students of 2nd to 5th year students of Kabul university (N=11447) that is the oldest and most populous university in Afghanistan comprising different spectra of the community. The acquired information were analyzed by MS excel and SPSS 16.0. Only descriptive statistics were used.

Results: From the accessible students, 8695 (75.9%) filled the questionnaires. All gathered data were entered into worksheets, but due to incompleteness or invalid information, 277(3.2%) questionnaires were not processed. The average sibling size was about 7.09, median=7, mode=6 and SD= 2.59. Students from families with one to three siblings consisted only 5.8 %. The average sibling size between 20 different faculties ranged from 6.37 to 7.71. Male students belonged to families with more male siblings and female students belonged to families with more female siblings than their opposite gender.

Conclusion: The average student's sibling size was about 7.09 that is close to the national average of sibling size of approximately the same age group (6.9). Although it was a descriptive study, it shows that large sibling size did not prevent thousands students attaining Kabul University; which contradicts the opinion that large sibling size is a barrier to education.